

Упишите **ђ** или **џ**:

___еп, бе___, ле___а, о___ак, ___ем, ___емпер, сва___а, ро___ак, грозж___е

Упишите **ћ** или **џ**:

во___е, ___еп, п___ела, све___а, ___аша, пе___, ___уран, ру___ак

Допуните реченице именицама, заменицама или именичким синтагмама у одговарајућем падежу:

- а) Милан је славио (рођендан) и позвао је
(сви своји пријатељи).
- б) Ненад је путовао (аутобус). Поред..... .(он) је седела једна старија жена са
(велики шешир) на(глава).
- в) Пуно(време) ми је требало да напишем.....(ово писмо).
- г) Продавнице у (центар града) се затварају у девет сати, а на
(периферија) у осам сати.
- д) Невена највише воли..... ..(отац) и..... ..(он) све верује.
- ђ) Сутра ће се венчати Дејан и Снежана. Они су
(сви своји пријатељи) послали позивнице за венчање.
- е) Иван је дуго читао..... (књига) и заспао је после.....(поноћ).
- ж) Дуго је размишљала о(књига) коју је управо прочитала.
- з) Близу (факултет) се налази пекара и много (студенти) тамо купује
(доручак).
- и) Купили су.....(нова кућа) у (стари део града).

Прочитајте реченице и одговорите на питања, водећи рачуна о задатом почетку одговора:

- а) Данас је лоше време јер цео дан пада киша. Зашто је данас лоше време?
Због
- б) На столу се налазе лампа и компјутер. Где се налази лампа?
Поред
- в) Матија је одгледао филм и вратио се кући. Када се Матија вратио кући?
После
- г) Седели смо једно поред другог: Никола, Сања и ја. Где је седела Сања?
Између
- д) Марија је угледала мајку и потрчала јој у сусрет. Куда је потрчала Марија?
Према.....
- ђ) Горан и Немања су стајали и причали. Милош је стао између њих. Где је стајао Горан?
Лево од.....
- е) Петар и Иван су трчали шумом и шутиралаи лишће. Куда су трчали Петар и Иван?
Кроз.....
- ж) У граду не ради ни једна продавница зато што је данас празник. Зашто не ради ни једна продавница у граду?
Због
- з) Сви смо једва чекали да се заврше часови и да почне распуст. Шта смо сви чекали?
Крај..... и почетак
- и) Јуче је отворена нова продавница недалеко од моје куће. Где је отворена нова продавница?
Близу

Допуните реченице задатим речима у одговарајућем падежу:

- а) Зора иде сваки дан на (пијаца), која се налази недалеко од (њена кућа).
- б) Мој пријатељ има (велика библиотека) у (радна соба).
- в) Ја волим (добра музика) и радо (она) слушам.
- г) Од (Београд) до.....(Ниш) се путује око 3 (сат).
- д) Она је из.....(Кореја), а њен муж из.....(Јапан).
- ђ) Ми имамо(једна велика фотеља). Мој тата увек седи у.....(та велика фотеља).
- е) Цео дан смо причали са(Мира) о(Ивана).
- ж) Игор долази сутра из (Америка), али већ прекосутра путује у(Немачка).
- з) Новак чека.....(Милан) испред (позориште).
- и) У (овај ресторан) увек имају..... (добра храна).

Допуните реченице речима из заграде у одговарајућем падежу:

- а) Затворила сам јер је убило хладно.
(прозор) (соба)
- б) Возач је сачекао да.....уђу упа је затворио
(путници) (аутобус) (врата)
- в) Дошли смо на Сви смо сели заУ
(Марков рођендан) (сто) (средина собе)
- г) Покушали смо да прођемо кроз али нисмо успели јер је било пуно
(путници) (аутобуска станица).
- д) Мој пријатељ је изгубиоали га је након дванашао у
(пасош) (дан) (полицијска станица)
- ђ) Заборавио сам Вратио сам се и нашао
(свеска) (кућа) (она) на
(писаћи сто)
- е) Утрчала сам у и видеела
(кућа) (свој стари пријатељ)
- Седео је на и читао
(фотеља) (моја нова књига)
- ж) Спавала сам целе ноћи на.....а кад је zazвонио сат, скочила сам из
(та фотеља) (стара фотеља)
- з) Добио сам од.....Пише да ће у.....
(пријатељ) (писмо) (јануар) доћи у.....
(Србија)
- и) Мислио сам да су ме сви заборавили. Али, уочи сам добио много
(Нова година) (поклони)
- ј) Свако јутро путујем оддои увек стигнем у девет
(кућа) (факултет) (сат)

Напишите антонимне предлошко-падежне синтагме, као у примеру а): (неки примери имају више решења)

- а) Ставио је књигу *испод* стола, - Ставио је књигу *изнад* стола.
- б) Милош стоји *испред* Светлане. -
- в) Телевизор је *на* полици. -
- г) Ја станујем далеко *од* факултета.....
- д) Марија је *изван* куће.....
- ђ) Мрав иде *низ* дрво
- е) Кола су се зауставила *пред* кућом
- ж) Ставила је лед у *чашу*. Извадила је
- з) Идем *ка граду*
- и) Игорово седиште је *близу* прозора.....

У следећим реченицама недостаје предлошко-падежна (предлошко-именска) одредба за место. Допишите је по вашем избору:

- а) Покуцала сами ушла.....
- б) Пуно деце се играло.....
- в) Вратио сам се после десет дана одмора у Грчкој.
- г) Када се упалило зелено светло, прешли смо
- д) Сваки дан ми је телефонирао
- ђ) Моје књиге се налазе
- е) Паркирао је кола
- ж) сам нашла изгубљено маче.
- з) Упалио је лампу и сео
- и) је било пуно цвећа.

У следећим реченицама недостаје именска (без предлога) одредба за место, узрок, намену, средство и прави или неправи објекат. Допишите их по вашем избору:

- а) Цео дан смо шетали
- б) Обрадовала се
- в) Све своје књиге је поклонила
- г) Не смем да идем у шуму јер се бојим
- д) Ово је кућа
- ђ) Од Кореје до Мађарске смо путовали.....а од Мађарске до Србије
-
- е) Идем да купими да га поклоним
- ж) Руке је опрао и обрисао
- з) Вечерас нам долазе гости, па сам испекла
- и) За вечерашњи концерт је обукао

Допуните реченице одговарајућим предлогом: са, на, у, о, из, од, по, код:

- а) Волим да шетам Калемегдану.
- б) Овај капут је направљен..... вуне.
- в) Спикерка је јавила да воз стиже време.
- г) Он живиродитељима породичној кући.
- д) овој емисији причају само политици.
- ђ) Њен отац се сутра враћа.....Рима.
- е)моста смо гледали реку.
- ж) Јутрос сам касно устао и нећу стићивреме..... час.
- з) Доћи ћу сутра тебе.
- и) Киша пада..... петка.

Ставите заменице из заграде у одговарајући падеж:

- а) Ову књигу сам добио од.....(она).
- б) Сваки дан играм фудбал са..... (они)
- в) Зоран је потрчао према (он)
- г) Махнуо..... (они, енкл.) је кроз прозор.
- д) Милена (он, енкл.) је шапнула нешто на ухо.
- ђ) Ишла је иза (ја).
- е) Милан је стајао близу..... (она).
- ж) Мајка се нагнула над (оно).
- з) Аутомобил је пун путника. У.....(он) је цела породица Милановић.
- и) Професор је ушао у учионицу пре..... (они).

Пажљиво прочитајте реченице и одговорите на питања:

- а) Марија је имала температуру и није отишла на факултет. Зашто Марија није отишла на факултет?
Због
- б) Ненад је отишао у град у 7 сати, а вратио се кући у 11. Где је Ненад био од 7 до 11 сати?
У.....
- в) Јеленини родитељи живе у Нишу. Јелена им сваке седмице телефонира. Кома Јелена телефонира сваке седмице?
.....
- г) Лево од моје куће је парк, а десно је улица. Где се налази моја кућа?
Између
- д) Немања и Милош су у позоришту. Немања седи у трећем реду, а Милош у четвртом. Где седи Немања?
Испред
- ђ) Милена је појела доручак и отишла у школу. Када је Милена отишла у школу?
После
- е) Петар путује у Рим. Јуче је купио карту за авион. Чиме Петар путује у Рим?
.....

Прочитајте пажљиво следећи текст:

Игор је ишао улицом. На једној раскрсници он је стао. На семафору је било црвено светло за пешаке. Зелено светло је било за аутомобиле. Аутомобили су брзо пролазили. Упало се жуто светло, а после тога на семафору се упало и црвено светло. Један возач је нагло заковио пред семафором, али возач у аутомобилу иза њега није био тако брз. Други аутомобил је ударио у аутомобил пред собом. Игор је видео ову саобраћајну несрећу. Он је одмах отишао до телефонске говорнице и позвао полицију. Полиција је брзо стигла и направила увиђај. Штета на аутомобилима је била велика, али након пола сата оба возача су одвезла своје аутомобиле. Овакве саобраћајне несреће се често дешавају на раскрсницама.

Допишите предлоге у реченицама које су у вези са претходним текстом:

- а) Игор је стао семафора.
- б) Није прешао улицу црвеног светла.....семафору.
- в) Један аутомобил је нагло стао семафором упаљеним црвеним светлом.
- г) овог аутомобила је био други аутомобил који није успео да се заустави.
- д) Други аутомобил је ударио.....први аутомобил себе.
- ђ) Игор је отишаотелефонску говорницу да позове полицију.

- е) Полиција је брзо стигла раскрсницу.
- ж) Два полицајца су разговарали возачима..... саобраћајној несрећи.
- з) Овакве саобраћајне несреће се често дешавају..... градовима.

Напишите реченице користећи синтагме у датом падежном облику, као у примеру а):

- а) пред кућом - Ненад је паркирао ауто пред кућом.
- б) на посао -
- в) суботом и недељом -
- г) уочи рођендана -
- д) с тобом -
- ђ) по тебе
- е) улицом -
- ж) у јуну -
- з) пре јуна -
- и) за децу -
- ј) око врата -

Поставите питања за следеће реченице тако да подвучени део реченице буде одговор, као у примеру а):

- а) Горан иде кући. Куда иде Горан?
- б) Он сваки дан путује аутобусом.
- в) Често мислим о теби.
- г) Нови и стари Београд спаја мост.
- д) Сутра ћу разговарати с Миланом.
- ђ) Видела сам их на аутобуској станици.
- е) Много људи се плаши мрака.
- ж) Ово је кућа мојих пријатеља.
- з) Милан и Горан воле акционе филмове.
- и) Радићи су купили велику кућу.

Допуните реченице:

- а) Воће и поврће купујем
- б) Хлеб се прави од
- в) Чекаћу те пред
- г) Понедељак је после
- д) Ово је град са пуно
- ђ) Вратићу се око
- е) Не могу да спавам због.....
- ж) Све сам купила осим
- з) Угасите светло у
- и) Ићи ће Марко место

Допуните реченице речима из заграде у одговарајућем падежу:

- а) Ово је само део (ствар) које сам купио.
- б) Иван је дуго лагао (родитељи) да је добар ђак.
- в) Марко већ пет (сат) чека пријатеља на (аеродром).
- г) Зар ниси разумео крај (филм)?
- д) Ивана је купила килограм (млевено месо).
- ђ) Добро јутро..... (Милан), како си?
- е) Волим да шетам (ова улица).
- ж) Милан познаје пуно (човек), али нема (прави пријатељ).
- з) Професор је рекао (студенти) да ће сутра имати два (час).
- и) Милена је дипломирала и родитељи су (она) поклонили пут око

(свет).

ј) Да ли ти увек плаћаш (чек)?

Допуните реченице предлозима за време (неки примери имају више решења):

- а) Марјановићи су јуче отпутовали у Лондон и вратиће се годину дана.
- б) поласку су још једном проверили пасоше.
- в) Ивана је имала часове на факултету цео дан, а часова је отишла у биоскоп.
- г) Нападало је пуно снеганоћи.
- д) Ласте одлазе на југ зиму, а враћају се..... пролеће.
- ђ)сваког јела Невена пере зубе.
- е) одласка на факултет Ивана је спаковала књиге у торбу.
- ж) Док је спремала испит, учила је јутра..... вечери.
- з) Петар је био уморан, па је одмахвечере отишао у кревет.
- и) Киша је почела да пада поноћи.

Са којим још падежима се користе следећи предлози? Напишите их заједно са именицом у одговарајућем падежу, као у примеру а):

- а) у кући - у кућу
- б) пред кућу -
- в) по књигу -
- г) на глави -.....
- д) са капута -
- ђ) међу путнике -
- е) под руком -
- ж) над град -

Зашто камила има грбу?

Камилу зову и "пустињска лађа" јер, као што се брод прави тако да савлада све проблемеводи, и камила је "направљена" тако да живи и прелази огромне даљине пустињи. И док би све остале животиње угинуле глади и жеђи, камиле живе сасвим лепо: оне носе собом потребну храну и воду. Неколико дана поласка дуг пут, камила само једе и пије. Од толике хране њој леђима нарасте грба масти тешка и по педесетак килограма. Та њена грба је, у ствари, прави магацин масти која служи исхрану њеног тела док је..... путу.

Камила има и торбе у облику флаша зидовима стомака. То је магацин воду. Она тако може да путује неколико дана

пустиње, једног..... другог извора воде, а да не пије. Може још дуже да путује, а да не једе, хранећи се мастима..... грбе.

Али затокрају тих дугих путовања, камилина грба промени облик и изгледа као издувана лопта. Тада камили треба дуг одмор.

Да ли знате да је камила један најстаријих човекових помоћника и да је људи Египту користе више 3000 година?

Шта је то тајна сфинге?

Велика сфинга је стражар египатској пустињи, око 10 километара далеко Каира. Она чува три велике пирамиде Гази. Сфинга је направљена камена са главом човека и телом лава који лежи шапама напред. Тело је грубо направљено, али је глава детаљно урађена. Очи сфинге су тајанствене и тајну њеног погледа нико није умео да објасни данас. Очи гледају пустиње неким великим поносом.

Фигура је висока преко 20 метара и дуга 63 метра. Верује се да је сфинга стара

најмање 5000 година. Зашто је направљена? Једино објашњење се налазималој капели, кој се налази..... шапа сфингетој капели су два стара египатска краљ написала да је сфинга један облика бога сунца и да она чува гробље пирамиде (пирамида је у центру гробља).

..... Египта сфинга је прешла и друге цивилизације. Тако Грчкој постоји једна легенда сфинги. Сфинга је живела једној стени. Убијала је сваког путника који је прошао ње, ако није знао одговор питање: *Шта иде ујутро..... четири ноге, у подне..... две, а увече..... три?* Један човек, Едип, одговорио јој је да је то човек: дете пуже (две руке и две ноге), кад научи да хода користи две ноге, а кад је стар хода..... штапом. То је био прави одговор, па је сфинга, бесна, скочила стене и умрла.

Допуните реченице речима из заграде у одговарајућем падежу:

- а) Сандра је написала писмо (рука), али је адресу написала (писаћа машина).
- б) Поред (моја кућа) се налази неколико (продавница).
- в) Ово је крај (прича) о..... (моје путовање).
- г) Имаш ли (време) за (једна кафа)?
- д) Ненад се вратио(кућа)(ноћни аутобус).
- ђ) Марија је изашла из (кућа) пре (мрак).
- е) Свако јутро пре (доручак) Тамара попије (бела кафа).
- ж) Милош је саветовао (Сандра) да више учи.
- з) Од..... (Суботица) до(Нови Сад) Марко је путовао(ауто-стоп).
- и) (Ненад), зваћу те сутра!

Допуните реченице предлозима за начин:

- а) Киша је падала два дана..... прекида.
- б) У цркви су се сви људи молили коленима.
- в) Слушали смо вестиневерицом.
- г) Сећам се мог детињства као маглу.
- д) Марко се уписао на факултет..... својој жељи.

Поставите питања за следеће реченице, тако да подвучени део реченице представља одговор као у примеру а):

- а) Парк је иза школе. Иза чега је парк?
- б) Имали су проблема због пасоша
- в) Мајка се вратила са посла пре оца
- г) Ово су маказе за папир.....
- д) Кроз Београд протичу Сава и Дунав.
- ђ) Купио је две карте за биоскоп
- е) Не волим да живим у великом граду
- ж) Пробудила сам Горана у осам сати.....
- з) Невена је некоме дала ову књигу

Пажљиво прочитајте реченице и одговорите на питања:

- а) Марија је дуго стајала пред шалтером.
Испред чега је Марија стајала?
Испред
- б) Напољу је био велики снег, па смо сви били у кући.

Због чега смо сви били у кући?

Због

в) Лево од факултета је парк, а десно је трг.

Где се налази факултет?

Између

г) Сутра је Божић. Петрово писмо је стигло данас.

Кад је стигло Петрово писмо?

Уочи

д) Милан је дошао кући у пет сати, а Вера у шест.

Када је дошла Вера?

После

ђ) Јован не користи јастук док спава.

Како спава Јован?

Без.....

е) Милена сваког уторка и четвртка иде на часове енглеског језика.

Којим данима Милена иде на часове енглеског језика?

.....

ж) Сутра је Сандрин рођендан. Милан јој је купио поклон. За кога је Милан купио поклон?

За.....

з) Испред школе се налази кошаркашко игралиште.

Где се налази школа?

Иза

и) Седим на столицу. Ноге су ми испод стола, а руке на столу.

Где седим?

За.....

У следећем тексту недостају предлози. Допишите их:

Прича се како је неки цар, дошавши војском крај света, пошао

тамну земљу, где се никад ништа не види. Не знајући како ће се вратити назад те

тамне земље, цар улазу тамну земљу одвоји ждребад кобила.

Ждребад оставе улазу, а кобиле поведу собом да би их кобиле после извеле

..... те тамне земље. Када су ушли тамну земљу, док су ходали..... њој

ногама су осећали некакво ситно камење мрака је нешто повикало:

- Ко ово камење понесе кајаће се, а ко не понесе кајаће се! Неки су помислили:

- Ако ћу се кајати, зашто да га носим? А неки су мислили:

- Понећу бар један.

Када су се вратили тамне земље свет, видели су да је то камење -

драго камење. Тада су се они који нису понели камење почели кајати, а они који су га

понели, кајали су се тога што нису понели још више.

Народна приповетка (адаптирана).